

[Lars P. Jensen.]

Jeg skal ikke ved denne lejlighed redogøre for indholdet af traktaten mellem de seks eller de problemer, en tilslutning hertil for Danmark havde rejst. De er drøftet; vi her i folketinget har taget vor stilling, og man kan vel godt sige, at det nu er historie. Heller ikke problemerne omkring det store frihandelsområde skal jeg komme nærmere ind på, også det er drøftet og kendt.

Socialdemokratiet havde helst set et stort frihandelsområde omfattende hele Vesteuropa, og at et nordisk fællesmarked var indgået heri som en helhed. Desværre lader dette ønskemål sig ikke umiddelbart realisere. Imidlertid synes de stedfindende forhandlinger om en europæisk frihandels-sammenslutning mellem syv lande i sig at indebære adskillige af de træk, som er knyttet til den løsning på markedsdrøftelserne, som vi for vort vedkommende havde foretrukket. Det skal således fremhæves, at forhandlingerne mellem de syv synes at have ført til sådanne resultater, at vejen holdes åben til det store frihandelsområde, ligesom de syv jo også omfatter Norge og Sverige.

Der er vel heller ingen grund til under denne debat at komme ind på forhandlingerne og problemerne omkring de nordiske planer. De nordiske planer om en toldunion er bortfaldet, efter at forhandlingerne om oprettelse af et lille frihandelsområde førte til et positivt resultat. Valget er for Danmarks vedkommende kommet til at stå mellem de seks' toldunion og det mindre frihandelsområde bestående af England, Sverige, Norge, Portugal, Schweiz og Østrig og med Danmark som den syvende deltager.

Opgivelsen af en nordisk toldunion i den nuværende situation betyder efter min opfattelse ikke, at det nordiske samarbejde som sådant opgives. Samarbejdsmulighederne i Norden er fortsat store; det gælder produktionssamarbejde, finansielt samarbejde, handelspolitisk samarbejde og samarbejde om uddannelse og forskning.

Efter at forhandlingerne om det store frihandelsområde, omfattende alle 17 OEEC-lande, var brudt sammen, blev der på dansk initiativ sat forhandlinger i gang med bl. a. Holland, Belgien og Luxembourg samt med Norge og Sverige. Samtidig med disse for-

handlinger begyndte strukturen til det lille frihandelsområde at blive formet. Det var først og fremmest fra engelsk og svensk side, at man fremførte den opfattelse, at der måtte være basis for et særligt samarbejde efter frihandelsmønstret, et samarbejde mellem de syv lande, jeg nys har nævnt, de lande, der kommer til at danne det lille frihandelsområde.

Vi mener som så ofte før sagt, at dette ikke er den ideale løsning. Vi havde hellere set et frihandelsområde bestående af alle OEEC-landene, hvori indgik en nordisk toldunion. Det kunne ikke lade sig gøre, og vi står nu — eller kommer til at stå — med to markedsdannelser: de seks og de syv, og dertil kommer, at vi stadig har samarbejdet i OEEC og de dertil knyttede organer.

Ingen kan i dag sige, hvorledes det vil udvikle sig fremover; om der vil kunne udvikle sig et samarbejde med det mål at nå til et større marked, hvor de to områder kan gå op i ét, kan ikke siges, men det er lykkeligt, at det lykkedes, delvis på dansk initiativ, at få målsætningen hos de syv ændret fra at være et modtræk imod de seks til at blive en indbydelse til nye forhandlinger om et stort frihandelsområde i Europa.

Danmarks eksport til de europæiske lande er nogenlunde ligeligt fordelt mellem de to lejre. Af Danmarks samlede eksport går 41 pct. til den gruppe lande, der bliver til de syv, og 32 pct. går til de seks; resten, omkring 27 pct., går til den øvrige verden. Af den samlede import kommer omkring 36 pct. fra de seks, og omkring 40 pct. fra de lande, der bliver de syv; resten, omkring 24 pct., fra den øvrige verden.

Betragter vi landbrugseksporten alene, ser vi, at 42 pct. går til de seks, medens omkring 46 pct. går til de syv, medens 12 pct. går til den øvrige verden. Af industrieksporten går omkring 25 pct. til de seks, omkring 37 pct. til de lande, der bliver de syv, medens 38 pct. går til den øvrige verden.

Det er velkendt, at en dansk tilslutning til en europæisk frihandelssammenslutning mellem de syv lande rejser en række problemer. Det gælder ikke blot det danske landbrug, men også dansk håndværk og dansk industri. Danmark får på den ene